



Consiliul Raional
CRIULENI

**Plan strategic local de acțiuni anticorupție și de integritate
al Consiliului raional Criuleni**

2016 - 2020

Acest plan strategic anticorupție și de integritate al APL elaborat în cadrul proiectului „Transparența și responsabilitatea autorităților publice prin activități comune ale mass-media și ONG-urilor locale și regionale”, realizat de Centrul CONTACT și finanțat de Uniunea Europeană.

Criuleni, 2016

CUPRINS:

Introducere	3
Rezumat	5
1. Metodologie	10
2. Diagnostic	13
2.1 Gradul de vulnerabilitate la corupție.....	13
2.2 Gradul de impact.....	15
3. Plan strategic	19
3.1 Viziune	19
3.2 Principii	20
3.3 Obiective strategice.....	21
4. Plan de acțiuni.....	22-37
4.1. <i>Obiectiv strategic 1.</i> Eficientizarea utilizării banilor publici prin aplicarea mecanismelor anti-corupție în domeniul achizițiilor publice și implementarea managementului finanțier performant	
4.2. <i>Obiectiv strategic 2.</i> Eficientizarea procesului de guvernare locală prin asigurarea unui management de resurse umane profesionist, integrat, transparent.	
4.3. <i>Obiectiv strategic 3.</i> Îmbunătățirea calității vieții prin prestarea serviciilor sociale eficiente beneficiarilor	
4.4. <i>Obiectiv strategic 4.</i> Monitorizarea și participarea la implementarea Planului național anticorupție la nivel local.	
5. Implementare, monitorizare și evaluare	38-39
5.1 Cadrul instituțional.....	38
5.2 Riscuri și impiedicări de implementare	39
Anexe.....	40-43
Anexa 1. Arborele Problemei „Achiziții publice”	
Anexa 2. Arborele Problemei „Managementul resurselor umane”	
Anexa 3. Arborele Problemei „Asistență socială”	
Anexa 4. Tabel de monitorizare	

Introducere

Pentru a realiza și promova în Republica Moldova o abordare inovativă și practică de tratare și prevenire a riscurilor de corupție în administrația publică locală, în perioada februarie – martie 2016 Consiliul Raional Criuleni beneficiază de asistența Proiectului inițiat de Centrul Național CONTACT „Transparenta și responsabilitatea autorităților publice prin activități comune ale mass-media și ONG-urilor locale și regionale”, susținut finanțar de Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova.

În cadrul Proiectului Consiliul raional Criuleni a beneficiat de asistența echipei de consultanți ai Centrul Național CONTACT pentru elaborarea plan strategic local de acțiuni anticorupție și de integritate a APL pentru prevenirea și combaterea corupției, printr-un proces participativ, în care:

- *În faza de diagnostic s-au analizat și s-au identificat activitățile cele mai vulnerabile la corupție.*
- *În faza de elaborare a soluțiilor s-au identificat strategii și a fost elaborat Planul de acțiuni pentru implementare.*

Pentru a fi selectat în cadrul proiectului, Centrul CONTACT a anunțat un concurs granturi în cadrul proiectului „Transparenta și responsabilitatea autorităților publice prin activități comune ale mass-media și ONG-urilor locale și regionale”. Obiectivul principal al proiectului constă în eficientizarea luptei împotriva corupției în sectorul public prin elaborarea și implementarea a 6 planuri de prevenire a corupției la nivel local în 6 unități teritorial-administrative din Republica Moldova. Asociația Obștească “Centrul de Dezbateri Criuleni” din Criuleni în parteneriat cu Publicația Periodică „Est Curier” din Criuleni au elaborat oferta de participare și au participat la concursul de selectare desfășurat în luna septembrie 2015.

Pentru a elabora diagnosticul activităților vulnerabile la corupție, Grupul de lucru constituit din reprezentanți ai Consiliului raional, autorități publice locale de nivel I, agenți economici, reprezentanți ai societății civile și mass - media a organizat primul atelier de lucru "Elaborarea diagnozei instituției din punct de vedere al coruptibilității", în cadrul căruia au identificat și analizat activitățile cele mai vulnerabile la corupție și care în același timp ar avea impactul negativ cel mai semnificativ asupra vieții cetățenilor, viitorului și imaginii Consiliul raional. După atelier, diagnosticul a fost completat și aprofundat de către consultanții Centrului CONTACT.

Pentru a elabora soluții de tratare și prevenire a riscurilor de corupție pentru serviciile și activitățile care au fost selectate a face obiectul planului strategic, Grupul de lucru au organizat al doilea atelier de lucru "Stabilirea cadrului strategic de elaborare a planurilor locale anticorupție și de integritate a APL" în cadrul căruia au identificat soluții și strategii de consolidare a integrității Consiliului raional prin tratarea cauzelor și prevenirea posibilelor fapte de corupție. Strategiile se concentrează pe îmbunătățirea modului de funcționare a organizației, promovând transparenta și competiția, limitând discreția în luarea deciziilor și motivând personalul. Al treilea și al patrulea ateliere de lucru țin de „Elaborarea obiectivelor operaționale și a planului

de acțiuni" și „Elaborarea planului de monitorizare și evaluare a activităților din planul de acțiuni”.

Proiectul Planului local de acțiuni Anticorupție și de integritate a APL pentru prevenirea și combaterea corupției a fost discutat public, examinat de structurile Consiliului raional și aprobat conform procedurii legale de aprobare a deciziilor.

Prezentul Plan urmează a fi implementat, monitorizat și evaluat conform prevederilor cuprinse în *Capitolul 5* pentru fiecare din activitățile, acțiunile și proiectele cuprinse în Planul de acțiuni.

Listă abrevierilor:

- ↳ AAP – Academia de Administrare Publică
- ↳ AE – Agenți Economici
- ↳ AO – Asociație Obștească
- ↳ AP – Achiziții Publice
- ↳ APL – Administrația Publică Locală
- ↳ CNA – Centrul Național Anticorupție
- ↳ CNI – Comisia Națională de Integritate
- ↳ CR – Consiliul Raional
- ↳ DASPF – Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei
- ↳ DR – Direcție Strategică
- ↳ IS – Întreprindere de Stat
- ↳ MMPSF – Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei
- ↳ ONG – Organizație Non Guvernamentală
- ↳ OS – Obiectiv Specific
- ↳ UAT – Unitate Teritorial Administrativă.

Rezumat

Prezentul Plan strategic local de acțiuni anticorupție și de integritate a APL (în continuare Plan) este un produs al activităților realizate de Grupul de Lucru din cadrul Consiliului raional Criuleni, Asociația Obștească "Centrul de Dezbateri Criuleni" asistată de consultanții Centrului CONTACT. Procesul strategic participativ a fost coordonat de Grupul de lucru local. Grupul s-a reunit pe parcursul a 6 ateliere de lucru în cadrul cărora au fost elaborate și analizate soluții, propunerii și recomandări relevante documentului în cauză.

Activitățile realizate în cadrul procesului de lucru sănătății caracteristice elaborării unui document strategic amplu:

1. Prima etapă în procesul de elaborare a prezentei strategii a constat în realizarea unei diagnoze instituționale a fenomenului corupției în domeniile de responsabilitate ale CR Criuleni care a presupus un proces amplu de consultare cu implicarea partilor interesate (administrația publică de nivel I și II, mediul de afaceri, societatea civilă). Diagnosticul realizat a rezultat cu identificarea domeniilor și activităților vulnerabile la corupție.
2. Formularea problemelor. Elaborarea „Arborelui problemelor” - instrument de analiză a cauzelor și efectelor problemei analizate, cât și stabilirea legăturilor dintre ele cu aplicarea unui proces participativ al părților interesate.
3. Elaborarea Viziunii strategice în domeniul combaterii și prevenirii corupției și a Obiectivelor strategice.

4. și 5. Elaborarea Obiectivelor specifice și a Planului de acțiuni de tratare și prevenire a riscurilor de corupție conform direcțiilor strategice (2016 – 2020) ce conține acțiuni concrete pe termen scurt și mediu pentru atingerea obiectivelor specifice de dezvoltare stabilite, elaborarea Planului de monitorizare și evaluare.

6. Prezentarea și consultarea proiectului Planului strategic de tratare și prevenire a riscurilor de corupție către un grup de lucru lărgit și ajustarea finală a documentului.

Realizarea Diagnosticului a inclus evaluarea a două aspecte din **54 de activități și servicii** ale Consiliului Raional: (i) Gradul de vulnerabilitate la corupție și (ii) Nivelul impactului asupra vieții cetățenilor, viitorului orașului și imaginii Consiliului Raional Călărași în cazul în care s-ar manifesta acte de corupție în cadrul acestor activități și servicii. Evaluarea preliminară a fost realizată în baza rezultatelor chestionării funcționarilor publici și a unor factori de interes din mediul extern. În baza datelor din chestionare a fost calculat Indicatorul de vulnerabilitate la corupție. **Indicatorul de vulnerabilitate** la corupție s-a calculat pe baza formulei lui Robert Klitgaard¹, Corupție [vulnerabilitate] = Monopol + Discreție – Transparentă², care în mod simplificat este aplicabilă pentru diagnosticarea majorității vulnerabilităților la corupție.

Toate activitățile ale căror indice mediu a depășit valoarea 3 au fost considerate ca fiind vulnerabile la corupție. Din cele 54 de activități evaluate de:

- **Mediul intern** (reprezentanții APL nivelul II) – **50 activități sau 92,59% din total** au obținut un indice mediu de vulnerabilitate mai mare de 3, valorile variază între 3.0 și 5.0 puncte.
- **Mediul extern** (reprezentanții APL nivelul I, ONG, agenți economici și cetățeni) – **53 activități sau 98,14% din total** au obținut un indice mediu de vulnerabilitate mai mare de 3, valorile variază între 3.0 și 5.2 puncte.

După identificarea activităților și serviciilor vulnerabile la corupție s-a verificat nivelul impactului negativ pe care eventualele acte de corupție din cadrul acestor activități l-ar putea avea. Toate cele 54 de activități sau servicii publice au fost evaluate privind **nivelul impactului** asupra calității vieții cetățenilor și a viitorului CR Călărași, precum și asupra imaginii Consiliului Raional, pe care l-ar avea posibile acte de corupție de către:

- **Mediul intern** (reprezentanții APL nivelul II) – au apreciat **42 activități sau 77,77% din total** ca având un **impact negativ** nesemnificativ în cazul în care s-ar manifesta acte de corupție ce variază între **3.00 și 3.87 puncte**.
- **Mediul extern** (reprezentanții APL nivelul I, ONG, agenți economici și cetățeni) – au apreciat **53 activități sau 98,14% din total** ca având un **impact negativ** mediu în cazul în care s-ar manifesta acte de corupție ce variază între **3.05 și 4.20 puncte**.

Rezultatele procesului de diagnostic general au fost discutate în cadrul Atelierului de lucru nr. 1 „Stabilirea cadrului strategic de elaborare a planurilor locale anticorupție și de integritate a APL” și prin decizia în consens a participanților la atelier s-a decis

¹ *Orașe corupte - un ghid practic de tratare și prevenire*, Robert Klitgaard, Ronald Maclean Abaroa și Lindsey Parris, Ed. Humanitas, 2006, tradus și tipărit prin grija FPDL

² Formula a fost adaptată din manualul "Orașe corupte", având în vedere că autorii Klitgaard și Abaroa utilizează doi termeni, "responsabilitate" și "transparentă", în diferite surse.

să fie selectate pentru identificarea soluțiilor și a strategiilor de prevenire și tratare următoarele servicii și activități prioritare:

1. Eficientizarea utilizării banilor publici prin aplicarea mecanismelor anti-corupție în domeniul achizițiilor publice și implementarea managementului finanțier performant.
2. Eficientizarea procesului de guvernare locală prin asigurarea unui management de resurse umane profesionist, integrat, transparent.
3. Îmbunătățirea calității vieții prin prestarea serviciilor sociale eficiente beneficiarilor
4. Monitorizarea și participarea la implementarea Planului național anticorupție la nivel local

Aceste activități au fost analizate profund, identificându-se aspectele de vulnerabilitate și cauzele care le-ar putea genera.

Principalele vulnerabilități ale **achizițiilor publice** sunt: (1) stabilirea criteriilor licitației (a documentației de atribuire) în funcție de particularitățile unei anumite firme; (2) estimarea în devizul de cheltuieli a unor sume mai mari pentru a fi ulterior folosite în interes propriu; (3) participarea firmelor fantome; (4) participarea unor companii deținute de oficiali publici sau oameni politici sau de apropiații acestora; (5) întocmirea rapoartelor și proceselor verbale care nu corespund realității și sunt condiționate de următoarele **cauze**: (a) estimările pot fi făcute de persoane care nu sunt competente în domeniu; (b) lipsa transparenței (în distribuirea caietelor de sarcini și semnarea contractului de antrepriză); (c) lipsa controlului legal privind conflictul de interes.

Vulnerabilitățile principale ale **managementului resurselor umane** sunt: (1) trafic de influență în angajare/promovare a funcționarului public; (2) organizarea formală a concursurilor de ocupare a unor funcții; (3) existența cadrului relațional în angajare; (4) cadrul politic și angajare pe criterii de partid; (5) promovarea personalului pe criterii subiective; (6) absența controalelor, caracterul programat și superficialitatea acestora. Vulnerabilitățile sunt condiționate de următoarele **cauze**: (a) cultura organizațională (felul în care decurg relațiile socio-profesionale influențează modul în care este respectată deontologia profesională și în ultima instanță legea); (b) atenția insuficientă acordată factorului calitativ și cunoașterii candidaților atât la încadrarea directă dar, mai ales, la selectarea candidaților; (c) existența unor defecțiuni și neajunsuri în cadrul sistemului de recrutare, selectare, încadrare și promovare a resurselor umane; (d) lipsa unui sistem de motivare alternativ; (e) dificultatea de a atrage și de a menține în sistem personal specializat.

Principalele vulnerabilități ale **acordării ajutoarelor sociale** sunt: (1) prezentarea actelor false; (2) nedeclararea tuturor bunurilor; (3) disimularea veniturilor prin angajare neoficială în câmpul muncii; (3) verificarea autenticității informației prezentate în cererea pentru acordarea ajutorului social de către specialist; (3) întocmirea rapoartelor și proceselor verbale care nu corespund realității și sunt condiționate de următoarele cauze: (a) lipsa transparenței; (b) neinformarea adecvată a categoriilor social – vulnerabile; (c) lipsa cadrelor; (d) fluctuația de cadre; (e) volumul mare de lucru.

Pentru fiecare din activitățile vulnerabile la corupție, în cadrul Atelierului de lucru nr. 2 "Stabilirea cadrului strategic de elaborare a planurilor locale anticorupție și de integritate a APL", au fost identificate soluții pentru tratarea cauzelor și prevenirea posibilelor fapte de corupție.

Planul Strategic Local a fost conceput ca un instrument de lucru a administrației privind proiectarea și realizarea managementului tratării și prevenirii riscurilor de corupție, în scopul creșterii eficacității celor 5 domenii și servicii identificate ca fiind vulnerabile corupției. Planul prezintă o perspectivă din interior și exterior asupra fenomenului, asupra instrumentelor existente de luptă împotriva corupției și a posibilităților de prevenire și tratare a comportamentelor neintegre pentru următorii trei ani.

Tratarea și prevenirea riscurilor de corupție exprimă scopul general al Planului strategic și rezultă din **Viziune**:

Consiliul raional Criuleni pledează pentru un proces decizional coherent, bazat pe activități corecte, obiective, participative transparente și integre, acces liber la servicii publice de calitate cu specialiști profesionali și valorificarea eficientă a resurselor în beneficiul deplin și interesul comunității.

Astfel, viziunea reflectă imaginea Consiliului Raional la sfârșitul perioadei de implementare a Planului și reprezintă punctul final al schimbării situației curente și soluționarea problemelor existente, fiind sinteza tuturor activităților identificate pentru diminuarea vulnerabilității la corupție.

Realizarea viziunii va fi orientată spre atingerea următoarelor **Obiective strategice**:

1. Eficientizarea utilizării banilor publici prin aplicarea mecanismelor anti-corupție în domeniul achizițiilor publice și implementarea managementului financiar performant.
2. Eficientizarea procesului de guvernare locală prin asigurarea unui management de resurse umane profesionist, integrat, transparent.
3. Îmbunătățirea calității vieții prin prestarea serviciilor sociale eficiente beneficiarilor
4. Monitorizarea și participarea la implementarea Planului național anticorupție la nivel local

Executarea obiectivelor strategice va fi realizată prin **Obiective operaționale**, structurate pe **acțiuni sau proiecte**.

Implementarea Planului va fi asigurată de acceptarea de fiecare funcționar public și cetățean al raionului a unui sistem de valori, **principii** care vor deveni norme de conduită și atitudine general acceptate în următorii trei ani: **transparentă, competență, profesionalism, responsabilitate, etc.** **Principiile vor fi completate de Abordări strategice** de tratare și prevenire a riscurilor de corupție:

(1) selectarea partenerilor adecvați; (2) stabilirea sistemelor de recompense; (3) stabilirea sistemelor de penalizări; (4) creșterea transparenței și (5) creșterea costului moral al corupției.

Fiind un document flexibil în procesul **implementării** Planul de acțiuni va fi adaptat noilor oportunități de tratare și prevenire a riscurilor de corupție, precum și prevederilor programelor naționale și regionale de dezvoltare.

Monitorizarea va fi efectuată de către Grupul de lucru instituit prin decizia consiliului raional Criuleni.

Rezultatele implementării Planului strategic de tratare și prevenire a riscurilor de corupție, menite asigurării bunei guvernări din partea Consiliului Raional, vor fi:

- Utilizarea adecvată și eficientă a banilor publici
- Transparenta procesului decizional
- Resurse umane competente
- Servicii publice adecvate, de calitate și profesionale beneficiarilor
- Inițierea parteneriatelor publice - private
- Dezvoltarea economică, socială, instituțională și infrastructurii teritoriale a raionului

Monitorizarea și evaluarea implementării Planului va fi asigurată de Consiliul raional sub coordonarea unuia din vicepreședintii raionului. Anual responsabilii de implementarea acțiunilor și proiectelor vor raporta gradul de realizare a acțiunilor, resursele utilizate, rezultatele obținute și impactul implementării Planului.

1. Metodologie

Diagnosticul Consiliului raional Criuleni s-a efectuat prin participarea nemijlocită a factorilor interesați în sondajul de opinie desfășurat în perioada 13-30 martie 2016 pe baza a două chestionare elaborate de expertii Centrului CONTACT și a rezultatelor diagnosticului aprofundat realizat în cadrul atelierelor de lucru. Domeniile de analiză și serviciile analizate au fost extrase din legislația în vigoare și vizează competențele autorităților raionale stabilite de Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006 și Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435-XVI din 28.12.2006. Astfel, au fost evaluate 54 de competențe/activități ale Consiliului Raional.

Diagnosticul a fost axat pe evaluarea a două aspecte ale fiecăreia din cele 54 de activități:

- Gradul de vulnerabilitate la corupție
- Nivelul impactului asupra vieții cetățenilor, viitorului orașului și imaginii Consiliul Raional în cazul în care în cadrul acestor activități s-ar manifesta acte de corupție.

Identificarea vulnerabilității la corupție s-a făcut pe baza **Indicatorului de vulnerabilitate** calculat cu ajutorul formulei lui Robert Klitgaard:

$$\text{Corupție [vulnerabilitate]} = \text{Monopol} + \text{Discreție} - \text{Transparentă}$$

Conform acestei formule, Activitățile sunt vulnerabile la corupție atunci când există **Monopol** în livrarea lor, **Discreție** în luarea deciziilor și lipsește **Transparentă** și responsabilizarea celor care iau decizii.

Participanții la sondajul de opinie publică au fost rugați să evaluateze fiecare activitate în parte și să noteze de la 1 la 5 (1=în foarte mică măsură pană la 5=în foarte mare măsură)

- **Nivelul de Monopol:** măsura în care activitatea respectivă constituie un monopol al Consiliul Raional (nu există competiție în îndeplinirea acestei activități)
- **Nivelul de Discreție:** măsura în care, în cadrul îndeplinirii acestor activități, deciziile sunt luate discrețional (nu există reglementări și proceduri clare care

să ghideze luarea deciziilor sau dimpotrivă există prea multe reglementări, unele chiar contradictorii, iar cel care ia decizia poate alege regula care îi convine)

- **Nivelul de Transparentă:** măsura în care deciziile sunt luate *în mod transparent* (există informații sau acces ușor la informațiile privind modul în care se iau deciziile în cadrul activității respective)

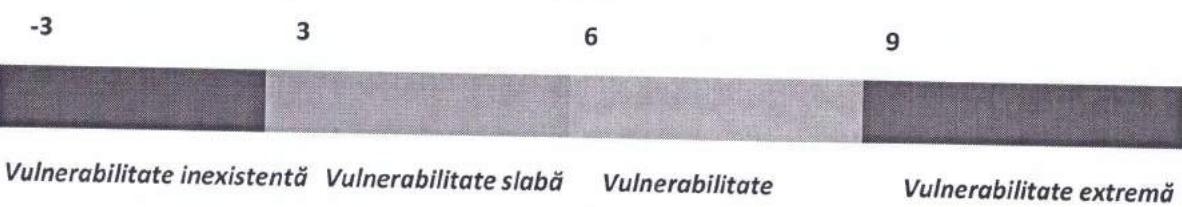
Calcularea **Indicatorului de Impact** s-a realizat prin evaluarea celor 54 de activități utilizând o scară de la 1 la 5 (1 = nu există impact negativ pană la 5 = impact negativ deosebit de grav) a Impactului pe care l-ar avea posibilele acte de corupție asupra calității vieții cetățenilor, a viitorului și asupra imaginii Consiliul Raional.

În total la Criuleni au fost completate **88 de chestionare**, dintre care: **45 chestionare** pentru **evaluarea gradului de vulnerabilitate** la corupție a activităților Consiliul Raional și **43 chestionare** pentru **evaluarea nivelului impactului** în cazul în care s-ar manifesta acte de corupție în cadrul acestor activități. Cele **48 chestionare** pentru evaluarea gradului de vulnerabilitate și nivelul impactului în cadre unde s-au manifestat acte de corupție din **mediul intern** au fost completate de 24 funcționari publici APL nivelul II și **40 chestionare** pentru evaluarea gradului de vulnerabilitate și nivelul impactului în cadre s-au manifestat acte de corupție din **mediul extern** au fost completate de 4 reprezentanți APL nivelul I, 3 agenți economici, 8 reprezentanți ai sectorului asociativ și 5 chestionare fiind complete de cetățenii din raionul Criuleni. Varietatea respondenților a permis o analiză comparată a Indicatorului de Vulnerabilitate și Indicatorului de Impact asupra serviciilor CR Criuleni prin comparația dintre mediul intern și extern.

Pentru fiecare activitate, a fost calculată media evaluărilor nivelului de Monopol, de Discreție și de Transparentă. Pe baza acestor medii a fost calculat apoi Indicatorul de vulnerabilitate la corupție folosind formula Monopol + Discreție - Transparentă.

Valoarea acestui Indicator poate varia de la -3 (situația în care nu există vulnerabilitate: Monopol minim = 1 + Discreție minimă = 1 - Transparentă maximă = 5) la 9 (situație în care vulnerabilitatea este maximă: Monopol maxim = 5 + Discreție maximă = 5 - Transparentă minimă = 1).

Între aceste valori sunt stabilite patru intervale ale Indicatorului de vulnerabilitate la corupție, codificate prin următoarele culori:



Am fost calculată astfel media Indicatorului de vulnerabilitate al fiecărei din cele 54 de activități. Toate activitățile al căror indice mediu a depășit valoarea 3 au fost considerate ca fiind vulnerabile la corupție.

Pentru a identifica nivelul impactului al unor posibile acte de corupție care s-ar manifesta în cadrul activităților evaluate, s-a stabilit două intervale de valori, între valoarea minimă 1 și cea maximă 5:

Impact negativ nesemnificativ Impact negativ semnificativ

După identificarea activităților și serviciilor vulnerabile la corupție (având valori medii egale sau mai mari decât 3) s-a verificat nivelul impactului negativ pe care eventuale acte de corupție din cadrul acestor activități îl-ar avea asupra vieții cetățenilor, viitorului și imaginii Consiliului Raional.

Aceste două criterii – vulnerabilitatea la corupție și nivelul impactului negativ – s-au folosit pentru a elibera din Planul strategic de tratare și prevenire a riscurilor de corupție eventualele activități și servicii care deși ar fi identificate ca fiind vulnerabile la corupție nu ar fi considerate ca având un impact negativ semnificativ.

Ulterior activităților de diagnostic al activităților sub aspectul vulnerabilității, s-au desfășurat patru ateliere cu următoarele tematici:

- Atelierul 1 “Elaborarea diagnozei instituției din punct de vedere al corruptibilității”;
- Atelierul 2 “Stabilirea cadrului strategic de elaborare a planurilor locale anticorupție și de integritate a APL”;
- Atelierul 3 “Elaborarea obiectivelor operaționale și a planului de acțiuni”;
- Atelierul 4 și Atelierul 5 „Elaborarea planului de monitorizare și evaluare a activităților din planul de acțiuni”.
- Atelierul 6 „Prezentarea proiectului planului local anticorupție și de integritate a APL la ședința largită a grupului de lucru”.
- În cadrul acestor ateliere au fost elaborați arborii problemelor, a fost abordată cauzalitatea vulnerabilității activităților și efectele acestora, ca ulterior să se identifice soluții privind tratarea și prevenirea corupției.
- O eventuală sistematizare a soluțiilor a presupus gruparea lor după obiective strategice, activități/proiecte și acțiuni.
- Astfel, au fost definite și identificate concepțile tipice ale unui plan strategic:
- **Viziune** - imagine a unui viitor îndepărtat și dorit care ghidează procesul de schimbare și descrie situația în care problemele au fost rezolvate și obiectivele atinse.
- **Obiectiv strategic** - imagine a unui viitor dorit care este mai aproape în timp și mai puțin complex decât viziunea, fiind un domeniu specific al viziunii descris cu mai multe detalii.
- **Strategii** - activități și acțiuni planificate și realizate pentru atingerea obiectivelor strategice și a viziunii.
- **Corupție** - Folosirea abuzivă a funcției oficiale în vederea unui câștig personal.

2. Diagnostic

2.1. Gradul de vulnerabilitate la corupție

Din cele **54 de activități** evaluate de către:

- **Mediul intern** (reprezentanții APL nivelul II) – **50 activități sau 92,59% din total** au obținut un indice mediu de vulnerabilitate mai mare de 3, valorile variază între 3.0 și 5.0 puncte.
- **Mediul extern** (reprezentanții APL nivelul I, cadrele didactice, ONG și agenți economici) – **53 activități sau 98,14% din total** au obținut un indice mediu de vulnerabilitate mai mare de 3, valorile variază între 3.0 și 5.2 puncte. Conform acestor rezultate se atestă că marea majoritatea a activităților și serviciilor evaluate opiniile respondenților din mediul intern și extern coincid ca apreciere.

În ordinea în care au fost prezentate în chestionar, gradul de vulnerabilitate la corupție a activităților Consiliului Raional Criuleni a fost apreciat cu un indice de vulnerabilitate mai mare de 3,0 după cum urmează:

Tabelul 1. Gradul de vulnerabilitate la corupție

ACTIVITĂȚI SAU SERVICII PUBLICE Nivelul de vulnerabilitate la corupție		Mediul	Mediul
		intern	extern
Activități de întocmire și eliberare de autorizații, certificate			
1 Certificate de urbanism, autorizații de construire/demolare		4.60	4.60
2 Autorizații de funcționare pentru agenți economici, persoane fizice		4.84	4.05
3 Informarea privind atestarea, autorizarea, licențierea și certificarea produselor agroalimentare		3.80	4.40
4 Autorizarea sanitară a mijloacelor de producere și industriale, utilajului de producție		4.12	4.00
Activități de administrare a patrimoniului public			
5 Evidența patrimoniului public		3.88	5.10
6 Arendarea, concesionarea, vânzarea de bunuri din patrimoniul public al orașului (raionul)		4.40	5.15
7 Vânzarea, privatizarea, concesionarea, darea în arendă a bunurilor domeniului privat		3.80	4.20
8 Realizarea de lucrări publice noi (rețele de apă, canal, drumuri, depozite deșeuri menajere, etc.)		4.12	4.20
9 Reparații capitale și curente a infrastructurii existente		4.36	4.65
10 Întreținerea, repararea, dezvoltarea fondului de locuințe		3.36	4.20
11 Întreținerea, repararea, dezvoltarea și modernizarea obiectivelor din domeniul economic		3.92	3.75
12 Întreținerea, repararea, dezvoltarea și modernizarea obiectivelor din domeniul social		4.08	3.20
13 Întreținerea, repararea și dezvoltarea obiectivelor din domeniul comunal și de agrement		3.28	3.40
14 Administrarea instituțiilor de cultură		3.00	3.30

15	Administrarea instituțiilor de turism	3.20	3.35
16	Administrarea instituțiilor de sport	3.12	3.10
17	Administrarea activităților cu caracter cultural	2.56	2.45
18	Administrarea activităților cu caracter sportiv	2.68	3.90
19	Administrarea întreprinderilor municipale de interes raional (oraș), menționați	2.69	3.55
20	Protecția pădurilor de interes raional (oraș)	3.84	4.80
Activități de înregistrare date			
21	Registrele de evidență a gospodăriilor populației	2.72	3.45
22	Evidența patrimoniului public	3.20	3.75
Achiziții publice de mărfuri, servicii și lucrări			
23	Întocmirea caietelor de sarcini	3.32	4.40
24	Lansarea licitațiilor	3.24	4.55
25	Selectarea câștigătorilor	4.24	4.80
26	Încheierea contractelor de achiziție publică	3.36	4.35
27	Urmărire contractelor de achiziții publice	3.44	4.75
28	Raportarea	2.88	4.35
Gestiunea serviciilor publice			
29	Apa și canalizare	3.96	4.00
30	Iluminat public	4.00	3.65
31	Salubritate	4.08	3.55
32	Acordare ajutoare sociale financiare și umanitare	4.08	4.15
33	Darea în administrare, concesionare, darea în arendă ori în locațiu ne a serviciilor publice	3.92	4.50
34	Aprobarea tarifelor pentru serviciile cu plată	3.52	4.35
35	Organizarea transportului auto de călători	3.72	4.85
36	Administrarea autogărilor și stațiilor auto de interes raional (oraș)	4.20	4.65
Managementul finanțier			
37	Colectarea taxelor locale	3.48	3.85
38	Managementul proiectelor cu finanțare nerambursabilă	4.32	3.05
39	Planificarea și executarea bugetului	4.12	4.10
Managementul resurselor umane din primărie			

40	Angajarea personalului	4.68	4.30
41	Promovarea personalului	4.56	4.45
42	Informarea în privința desfășurării cursurilor de instruire, perfecționare profesională	3.60	3.05
43	Participarea la cursuri de instruire, perfecționare profesională, inclusiv peste hotare	4.00	4.35
Relații funciare și cadastru			
44	Examinarea și aprobarea schemelor, proiectelor referitoare la organizarea teritoriului	3.64	3.25
45	Organizarea și desfășurarea, licitațiilor și concursurilor privind vânzarea –cumpărarea terenurilor	4.48	3.40
46	Darea în arendă, în folosință sau în posesie a terenurilor	4.36	3.95
47	Pregătirea actelor privitor la schimbarea destinației terenurilor agricole și înaintarea lor la consiliul autoritatii administrației publice locale spre aprobare	4.32	4.30
Administrarea unităților de asistență socială de interes raional			
48	Informare, asistență și consiliere pe diverse aspect ale asistenței și protecției sociale	3.48	3.95
49	Stabilirea și acordarea prestațiilor sociale (îndemnizații, compensații, etc.)	3.78	3.93
50	Plasament temporar care include: adăpost, alimentare, îngrijire, terapie ocupațională	3.52	3.90
51	Recuperarea sănătății (servicii ortopedico-protetice, balneo – sanatoriale)	5.00	5.05
52	Monitorizarea calității serviciilor sociale	3.72	4.60
Alte domenii și activități			
53	Supravegherea activităților de construcție	4.60	4.65
54	Controlul și inspectarea activităților economice	4.64	4.40

2.2. Gradul de impact

Toate cele 54 de activități sau servicii au fost evaluate privind nivelul impactului asupra calității vieții cetătenilor, a viitorului, precum și asupra imaginii Consiliului Raional, pe care l-ar avea posibile acte de corupție. Rezultatele acestei evaluări atestă că:

- **Mediul intern** (reprezentanții APL nivelul II) – au apreciat **42 activități sau 77,77%** din total ca având un **impact negativ** nesemnificativ în cazul în care s-ar manifesta acte de corupție ce variază între **3.00 și 3.87 puncte**.

- **Mediul extern** (reprezentanții APL nivelul I, ONG și agenți economici) – au apreciat **53 activități sau 98,14%** din total ca având un **impact negativ** mediu în cazul în care s-ar manifesta acte de corupție ce variază între **3.05 și 4.20 puncte.**

Ca și în cazul precedentului indicator, pe marea majoritatea a activităților și serviciilor evaluate opiniile respondenților din mediul intern și extern coincid ca apreciere iar pe mai mult de 53 activități/servicii respondenții din mediul extern: *reprezentanții APL nivelul I, ONG și agenți economici* consideră că gradul de impact este mai mare. În ordinea în care au fost incluse în chestionar, gradul de impact al posibilelor acte de corupție a fost apreciat cu o valoare mai mare de 3,0 după cum urmează:

Tabelul 2. Impactul vulnerabilității la corupție

ACTIVITĂȚI SAU SERVICII PUBLICE	Mediul intern	Mediul extern
Impactul negativ al posibilelor acte de corupție		
Activități de întocmire și eliberare de autorizații, certificate		
1 Certificate de urbanism, autorizații de construire/demolare	3.26	3.35
2 Autorizații de funcționare pentru agenți economici, persoane fizice	3.78	3.60
3 Informarea privind atestarea, autorizarea, licențierea și certificarea produselor agroalimentare	3.26	3.85
4 Autorizarea sanitată a mijloacelor de producere și industriale, utilajului de producție	3.35	3.90
Activități de administrare a patrimoniului public		
5 Evidența patrimoniului public	2.57	3.30
6 Arendarea, concesionarea, vânzarea de bunuri din patrimoniul public al orașului (raionul)	3.17	3.40
7 Vânzarea, privatizarea, concesionarea, darea în arendă a bunurilor domeniului privat	3.39	3.65
8 Realizarea de lucrări publice noi (rețele de apă, canal, drumuri, depozite deșeuri menajere, etc.)	3.57	3.70
9 Reparații capitale și curente a infrastructurii existente	3.17	3.60
10 Întreținerea, repararea, dezvoltarea fondului de locuințe	3.09	3.50
11 Întreținerea, repararea, dezvoltarea și modernizarea obiectivelor din domeniul economic	3.04	3.40
12 Întreținerea, repararea, dezvoltarea și modernizarea obiectivelor din domeniul social	3.30	3.60
13 Întreținerea, repararea și dezvoltarea obiectivelor din domeniul comunal și de agrement	2.78	3.05

14	Administrarea instituțiilor de cultură	3.91	3.45
15	Administrarea instituțiilor de turism	3.13	3.45
16	Administrarea instituțiilor de sport	3.09	3.40
17	Administrarea activităților cu caracter cultural	3.04	3.45
18	Administrarea activităților cu caracter sportiv	3.13	3.55
19	Administrarea întreprinderilor municipale de interes raional (oraș), menționați	3.35	3.75
20	Protecția pădurilor de interes raional (oraș)	4.17	4.20
Activități de înregistrare date			
21	Registrele de evidență a gospodăriilor populației	1.96	2.85
22	Evidența patrimoniului public	2.26	3.35
Achiziții publice de mărfuri, servicii și lucrări			
23	Întocmirea caietelor de sarcini	2.78	3.35
24	Lansarea licitațiilor	3.39	3.50
25	Selectarea câștigătorilor	3.87	3.55
26	Încheierea contractelor de achiziție publică	3.52	3.60
27	Urmărirea contractelor de achiziții publice	3.43	3.60
28	Raportarea	3.13	3.50
Gestiunea serviciilor publice			
29	Apa și canalizare	3.00	3.45
30	Iluminat public	3.00	3.50
31	Salubritate	3.22	3.50
32	Acordare ajutoare sociale financiare și umanitare	3.35	3.60
33	Darea în administrare, concesionare, darea în arendă ori în locațiu ne a serviciilor publice	3.52	3.25
34	Aprobarea tarifelor pentru serviciile cu plată	3.70	3.70
35	Organizarea transportului auto de călători	3.52	3.80
36	Administrarea autogărilor și stațiilor auto de interes raional (oraș)	3.48	3.85
Managementul finanțier			
37	Colectarea taxelor locale	3.17	3.50
38	Managementul proiectelor cu finanțare nerambursabilă	3.57	3.45
39	Planificarea și executarea bugetului	3.52	3.35

Managementul resurselor umane din primărie			
40	Angajarea personalului	3.39	3.40
41	Promovarea personalului	3.52	3.40
42	Informarea în privința desfășurării cursurilor de instruire, perfecționare profesională	2.87	3.15
43	Participarea la cursuri de instruire, perfecționare profesională, inclusiv peste hotare	2.96	3.05
Relații funciare și cadastru			
44	Examinarea și aprobarea schemelor, proiectelor referitoare la organizarea teritoriului	2.91	3.25
45	Organizarea și desfășurarea, licitațiilor și concursurilor privind vânzarea –cumpărarea terenurilor	3.62	3.50
46	Darea în arendă, în folosință sau în posesie a terenurilor	3.65	3.40
47	Pregătirea actelor privitor la schimbarea destinației terenurilor agricole și înaintarea lor la consiliul autorității administrației publice locale spre aprobare	3.52	3.70
Administrarea unităților de asistență socială de interes rational (oraș)			
48	Informare, asistență și consiliere pe diverse aspecte ale asistenței și protecției sociale	2.48	3.20
49	Stabilirea și acordarea prestațiilor sociale (îndemnizații, compensații, etc.)	3.17	3.50
50	Plasament temporar care include: adăpost, alimentare, îngrijire, terapie ocupațională	3.13	3.70
51	Recuperarea sănătății (servicii ortopedico-protetice, balneo – sanatoriale)	3.39	3.50
52	Monitorizarea calității serviciilor sociale	2.83	3.55
Alte domenii și activități			
53	Supravegherea activităților de construcție	3.35	3.45
54	Controlul și inspectarea activităților economice	3.48	3.55

Rezultatele procesului de diagnostic general au fost discutate în cadrul atelierului de lucru din 29 martie și prin consens al membrilor Grupului de lucru s-a decis ca planul local să se axeze pe următoarele 4 activități prioritare ale Consiliului raional:

1. Eficientizarea utilizării banilor publici prin aplicarea mecanismelor anti-corupție în domeniul achizițiilor publice și implementarea managementului finanțier performant;

2. Eficientizarea procesului de guvernare locală prin asigurarea unui management de resurse umane profesionist, integrat, transparent;
3. Îmbunătățirea calității vieții prin prestarea serviciilor sociale eficiente beneficiarilor;
4. Monitorizarea și participarea la implementarea Planului național anticorupție la nivel local.

Acste activități au fost analizate aprofundat în cadrul atelierului de lucru în trei etape:

1. Activitățile au fost detaliate în acțiuni care se desfășoară în cadrul lor, aranjate în timp.
2. Au fost identificate posibile acte de corupție care ar putea avea loc în anumite momente ale desfășurării activității, în cadrul anumitor acțiuni.
3. Au fost elaborate cauzele care ar putea genera și favoriza apariția acestor acte de corupție. Relațiile cauze-efecte sunt reflectate în Arborii Problemelor și sunt prezentate în **Anexele** ale prezentului Plan.

3. Plan strategic

3.1. Viziune

Viziunea strategică de tratare și prevenire a riscurilor de corupție în cadrul consiliului raional Criuleni pentru perioada următorilor 4 ani este:

Consiliul raional Criuleni pledează pentru un proces decizional coherent, bazat pe activități corecte, obiective, participative, transparente și integre, acces liber la servicii publice de calitate cu specialiști profesioniști și valorificarea eficientă a resurselor în beneficiul deplin și interesul comunității.

Viziunea reflectă imaginea prestării serviciilor de către subdiviziunile Consiliului Raional la sfârșitul perioadei de implementare a Planului și reprezintă punctul final al schimbării situației curente și soluționarea problemelor existente, fiind sinteza tuturor activităților identificate pentru diminuarea vulnerabilității la corupție.

Viziunea strategică reiese din finalitățile sectoriale care urmează a fi atinse și anume:

- În domeniul *achizițiilor publice* - desfășurarea achizițiilor publice de către autoritățile contractante în mod legal, transparent și profesionist în beneficiul deplin al comunităților.
- În domeniul *managementului resurselor umane* - administrația publică cu resurse umane competente, eficiente prestează servicii de calitate cetățenilor;
- În domeniul *acordării ajutoarelor sociale* – transformarea asistenței sociale din susținător al categoriilor de populație vulnerabilă în deschizător de oportunități.

3.2. Principii

Principiile reflectă felul în care acționează funcționarii publici, cum își onorează obligațiunile și care este starea vieții lor, comportamentul și alegerile pe care le face un individ, deosebind un lucru important de altele prin apelul la

valoarea acestuia. Expunerea principiilor conduce, spre ceea ce dorim să facem și spre felul cum dorim să facem acest lucru.

Implementarea Planului se va baza pe un set de principii care vor ghida comportamentul, atitudinile, drepturile și modul de onorare a obligațiunilor de serviciu a responsabililor de implementare. Aceste principii sunt:

Principiul comunicării și transparenței – implementarea Planului va fi permanent orientată spre maximizarea căilor și posibilităților de informare reciprocă a factorilor de decizie și a membrilor comunității pentru asigurarea clarității și înțelegerii proceselor în derulare.

Principiul profesionalism - se va manifesta prin calitatea de a soluționa problemele pe baza competențelor, calităților și se va caracteriza prin prisma responsabilității și atitudinii față de obligațiunile proprii.

Principiul eficienței și coerentei – conform acestui principiu se vor elabora și aplica acțiuni în implementare Planului care corespund unei nevoi, în baza unor obiective bine definite, ierarhizate și a unor evaluări de impact prealabil, coerent și ușor de înțeles atât de funcționarii publici, cât și de cetățeni în calitate de beneficiari sau receptori ai acestora.

Principiul cooperării cu societatea civilă și factorii de interes locali – în implementarea Planului, autoritățile publice vor colabora în mod deschis, corect și cât mai eficient cu societatea civilă și cu factorii de interes locali.

Principiul responsabilității presupune asumarea de către responsabilii de implementare a obligațiilor de a efectua acțiunile până la sfârșit cu asumarea răspunderii pentru consecințe.

Principiul supremăției interesului public - conform acestui principiu ordinea de drept, integritatea, imparțialitatea și eficiența autorității publice, a instituțiilor publice, precum și a altor entități sunt ghidate de prevalarea interesului public.

***Principiul meritocrației* - capacitatea de autoanaliză a activității se va manifesta prin promovarea factorilor de decizie în funcție de competență, profesionalism și onestitate.**

3.3. Obiective strategice

În cadrul discuțiilor desfășurate în cadrul grupului de lucru au fost discutate mai multe aspecte critice ale tratării și prevenirii riscurilor de corupție. După analiza efectuată a necesităților și priorităților de tratare și prevenire a riscurilor de corupție, având drept punct de reper Viziunea elaborată au fost formulate Obiectivele Strategice de tratare și prevenire a riscurilor de corupție pentru perioada următorilor 4 ani și identificate obiective operaționale și proiecte /acțiuni necesare de realizat.

Pentru tratarea și prevenirea riscurilor de corupție activitățile tuturor factorilor implicați vor fi orientate spre atingerea a patru **Obiective strategice**:

1. Eficientizarea utilizării banilor publici prin aplicarea mecanismelor anti-corupție în domeniul achizițiilor publice și implementarea managementului financiar performant.
2. Eficientizarea procesului de guvernare locală prin asigurarea unui management de resurse umane profesionist, integrat, transparent.
3. Îmbunătățirea calității vieții prin prestarea serviciilor sociale eficiente beneficiarilor
4. Monitorizarea și participarea la implementarea Planului național anticorupție la nivel local

Tabel 3. Obiectivele strategice și specifice

Obiectiv strategic	Obiective specifice
1. Eficientizarea utilizării banilor publici prin aplicarea mecanismelor anti-corupție în domeniul achizițiilor publice și implementarea managementului financiar performant.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea gradului de transparență în procesul de achiziții publice ▪ Asigurarea aplicării a legislației și actelor normative în domeniul Achizițiilor publice ▪ Dezvoltarea sistemului de asigurare a managementului financiar performant
2. Eficientizarea procesului de guvernare locală prin asigurarea unui management de resurse umane profesionist, integrat, transparent	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Asigurarea transparenței privind managementul resurselor umane ▪ Elaborarea mecanismului de evaluare și monitorizare a managementului resurselor umane din partea societății civile
3. Îmbunătățirea calității vieții prin prestarea serviciilor sociale eficiente beneficiarilor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Asigurarea transparenței în acordarea serviciilor de recuperare a sănătății și acordării ajutoarelor sociale beneficiarilor ▪ Eficientizarea mecanismului de evaluare și monitorizare a procesului de prestare a serviciilor sociale ▪ Dezvoltarea capacităților persoanelor – prestatori de servicii sociale
4. Monitorizarea și participarea la implementarea Planului național anticorupție la nivel local	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Consolidarea și promovarea integrității instituționale a Consiliului Raional Criuleni ▪ Sporirea capacităților de comunicare și transparență a Consiliului Raional Criuleni

4. Planul de acțiuni

Obiectivul strategic 1. : Eficientizarea utilizării banilor publici prin aplicarea mecanismelor anti-corupție în domeniul achizițiilor publice și implementarea managementului financiar performant.

Obiectiv specific 1.1. Creșterea gradului de transparență în procesul de achiziții publice

Activități	Termen de realizare	Cost estimativ	Responsabil	Indicatori de performanță
1.1.1. Publicarea planului de achiziții publice pe pagina web a CR	Temp de 30 zile după aprobarea pachetelor	-	Şef secție economie	Număr de operatori economici participanți la proceduri
1.1.2. Publicarea pe pagina web a operatorilor economici, la procedura de achizițiilor publice	Temp de 24 ore după deschiderea pachetelor	-	Şef secție economie	Termen de publicare respectat
1.1.3. Participarea în cadrul grupului de lucru CR (creat prin decretul președintelui) a reprezentanților societății civile și mass-media precum și a specialiștilor consultanți în domeniul în care se desfășoară achiziția	Pe perioada valabilității ofertelor	-	Specialist în domeniul relații cu publicul Secretarul grupului de lucru	Nr de ședințe Nr. De procese verbale Nr. De persoane încadrate
1.1.4. Plasarea obligatorie pe pagina web a Consiliului raional Criuleni a anunțurilor privind licitațiile publice, a ședințelor grupului de lucru al CR și a caietelor de sarcini.	Concomitent cu anunțarea procedurilor de achiziții publice	-	Specialist în domeniul relații cu publicul Secretarul grupului de lucru	Numar de materiale Numar de vizitatori Calitatea ședințelor

Obiectiv specific 1.2. Asigurarea aplicării a legislației și actelor normative în domeniul achizițiilor publice				
Activități	Termen de realizare	Cost estimativ	Responsabil	Indicatori de performanță
1.1.5.Crearea Comisiei de monitorizare a îndeplinirii clauzelor contractuale. Implicarea în comisie reprezentanților societății civile și mass-media.	2016-2020	-	Președintele de raion Reprezentant mass-media Reprezentant ONG	Numărul de Caiete de sarcini plasate pe pagina web Nr. de investigații realizate Nr. de controale monitorizate
1.1.6.Monitorizarea prin instalarea camerelor video la desfășurarea procedurilor de achiziții publice (inclusiv a ședințelor grupului de lucru)	2016-2020	-	Sef secție Economie	Nr. de ședințe înregistrate, transmise on-line
1.1.7.Implementarea de proiecte pentru promovarea integrității și transparentei în domeniul achizițiilor publice, în parteneriat cu societatea civilă.	2016-2020	-	Consiliul Raional	Protocoloale de colaborare Nr. proiecte comune cu ONG-uri care conduc la atingerea obiectivelor
1.1.8.Publicarea rezultatelor achizițiilor publice în mass-media locală și regională	2016-2020	-	Specialist în achiziții publice	Numărul de ziare Numărul de anunțuri publicate Numărul de informații

1.2...Organizarea Seminarelor de instruire, training-urilor în domeniul achizițiilor publice (ex. Proceduri legale, Estimarea volumelor de procurări, Criteriile de selectare a companiilor, Negocierea contractelor)	2016 - 2020 2 ori pe an	Sectia economie în parteneriat cu ONG-uri	Număr de persoane instruite Abilități în Achiziții Publice	
1.2.2.Activități de consultanță/informare pentru APL de nivelul I și nivelul II implicați în Procedurile de Achiziții Publice	Anual	- Şeful secției economie Secretarul Consiliului Raional	Numărul de persoane informate Numărul de instruirii/consultanțe efectuate	
1.2.3.Schimb de experiență cu specialiști din domeniu din țară și de peste hotare	2016 - 2020	- CR în parteneriat cu ONG-uri	Număr de specialiști cu abilitati conform standardelor	
1.2.4.Sesiuni de consultanță și informare privind organizarea și desfășurarea procedurii de achiziții publice	2016-2017	- Responsabilul de achiziții publice a CR	Instructiuni clare de organizare și desfășurare a achizițiilor publice;	
Obiectiv specific 1.3 Dezvoltarea sistemului de asigurare a managementului financiar performant				
Activități	Termen de realizare	Cost estimativ	Responsabil	Indicatori de performanță
1.3.1.Plasarea pe portalul informațional al Consiliului raional Criuleni a informațiilor privind: <ul style="list-style-type: none">▪ Elaborarea, aprobarea și executarea bugetului anual	2016-2020	-	Specialistul relații publice Președintele/vice-președinte CR	Numărul de informații plasate Numărul vizualizării pagina web Numărul de articole pe panoul informativ

				Numărul de articole publicate în mass-media locală.
1.3.2. Elaborarea propunerilor de buget fundamentat pe programe și performanță	2017-2020	-	Şefii direcțiilor, secților, instituțiilor bugetare din subordinea Consiliului raional	Proiect de buget de performanță elaborat și aprobat
1.3.3.Organizarea consultărilor publice despre proiectul bugetului raional în parteneriat cu AO Centrul de Dezbatere Criuleni.	Cel puțin cu 10 zile înainte de aprobat	-	Președintele Raionului Criuleni, CDC	Număr de ședințe organizate Număr de persoane informate Număr de rapoarte
1.3.4.Organizarea consultărilor publice privind propunerile de buget și prioritizarea cheltuielilor ale instituțiilor bugetare din subordinea Consiliului raional.	Cel puțin cu 10 zile înainte de aprobat	-	Președintele Raionului Criuleni	Număr de ședințe organizate Număr de persoane informate
1.3.5.Implicarea consilierilor raionali în organizarea procesului de informare și responsabilităților financiare privind procesul bugetar și gestionarea banilor publici.	2016-2020	-	Consilierii raionali	Numărul de campanii de informare organizate Numărul de participanți
1.3.6.Monitorizarea executării bugetului și mediatisarea raportelor	Semestrul I 9 luni, anual	-	Şef direcție finanțe, Şefii subdiviziunilor executive Contabil-șef	Număr de rapoarte publicate Buget executat aprobat și publicat

1.3.7.'Angajarea persoanei în funcția de audit intern	2016	-	Președintele/vice-președinte CR	Numărul dosarelor înaintate spre concurs de candidați Publicarea rezultatelor concursului
1.3.8.Elaborarea/Aprobarea cartei de audit (regulament de activitate)	2016	-	Președintele/vice-președinte CR	Regulament elaborat Regulament aprobat
1.3.9.Mediatizarea rapoartelor de audit intern	Conform regulamentului	-	Conducătorul unității de audit intern	Raport de audit publicat
1.3.10.Evaluarea anuală a riscurilor de corupție în domeniul elaborării și executării bugetului raional	2016-2020	-	Președintele raionului Unitatea de audit intern	Raportul privind riscurile de corupție
Obiectivul strategic 2. : Eficientizarea procesului de guvernare locală prin asigurarea unui management de resurse umane profesionist, integră, transparent				
Obiectiv specific 2.1. Asigurarea transparenței privind managementul resurselor umane				
Activități	Termen de realizare	Cost estimativ	Responsabil	Indicatori de performanță
2.1.1.Crearea comisiei de concurs cu implicarea societății civile de recrutare și selectare a cadrelor, bazată pe competențe și abilități, (inclusiv ONG în comisia de concurs).	2016-2020	-	Președintele raionului Şef Serviciu Resurse Umane; Şefii Subdiviziunilor Executive ale CR	Comisie funcțională; Angajare în baza principiului meritocrației, gradul de corespundere a competențelor persoanelor angajate cu termenii de referință, Nr. reprezentanților societății civile în comisia de concurs.

2.1.2. Publicarea anunțurilor privind locurile vacante în toate sursele de informare: pagina web, mass-media și panouri informative, inclusiv informația despre etapele concursului cu cel puțin 2 săptămâni înainte de termenul de desfășurare.	zut6 - 2020	Specialist resurse umane Şefii Subdiviziunilor executive ale CR	Număr comunicate de presă Număr vizualizări pagina web Număr articole mass-media Număr anunțuri plasate panouri informative Număr beneficiari informații	
2.1.3. Recrutarea cadrelor calificate, profesioniste, oneste, integre, prin concurs transparent pe criterii clare de angajare.	Permanent	-	Președintele raionului Şefii subdiviziunilor executive ale consiliului raional Secretarul comisiei	Numărul de cadre angajate prin concurs, gradul de corespundere a competențelor persoanelor angajate cu termenii de referință, Calitatea informației publicate
2.1.4. Publicarea informației de interes public referitor la persoanele ce dețin funcții publice: despre venituri și conflict de interese.	2016-2020	-	Specialist relații cu publicul; Serviciu Resurse Umane	Nr. informației publicate
2.1.5. Informarea contra semnătură, la numirea în funcție a noilor angajați despre posibilitatea de a fi supuși testului de integritate profesională.	2016-2020	-	Serviciu Resurse Umane Şefii subdiviziunilor executive ale CR	Numărul angajaților informați contra semnătură în baza Avizului de informare

2.1.6. Monitorizarea procesului de angajare a personalului de către comisia de concurs concurs cu implicarea societății civile (p.1)	2016-2020	Comisia de concurs	<p>Declaratie privind conflictul de interes semnată;</p> <p>Număr anunțuri elaborate și publicate;</p> <p>Lista concurenților plasată pe pagina web;</p> <p>Numărul de CV recepționate;</p> <p>Rezultate evaluări publicate;</p>
			<p>2.1.7 Asigurarea participării tuturor angajaților la cursuri periodice privind integritatea și măsurile de prevenire a corupției</p> <p>2.1.8. Dezvoltarea și promovarea programelor de formare profesională în domenii:</p> <ul style="list-style-type: none"> – etică, conduită și deontologie profesională; – declararea averilor; – regimul incompatibilităților și al conflictelor de interes; – transparență în procesul decizional; – acces la informații de interes public;
		<p>2016-2020</p> <p>-</p>	<p>Şefii subdiviziunilor executive ale CR</p> <p>Serviciu resurse umane</p> <p>2016-2020</p> <p>-</p> <p>Şefii subdiviziunilor executive ale CR</p> <p>Serviciul Resurselor Umane</p> <p>ONG-urile locale, regionale, naționale</p>
			<p>Nr. funcționarilor participanți la cursuri;</p> <p>Număr de programe de formare realizate;</p> <p>Numărul persoanelor beneficiare a acestor cursuri;</p> <p>Funcționari informați și cu abilități profesionale;</p>

proiectă avansată de
integritate;

- achiziții publice și management financiar;
- sistem de control intern și managerial.

Obiectivul strategic 4.: Monitorizarea și participarea la implementarea Planului național anticorupție la nivel local

Obiectiv specific 4.1. Consolidarea și promovarea integrității instituționale a Consiliului Raional Criuleni

Activități	Termen de realizare	Cost estimativ	Responsabil	Indicatori de performanță
4.1.1. Monitorizarea înregistrărilor Registrului de evidență a cadourilor, numirea persoanei responsabile de evidența Registrului	2016-2020	-	Şefii subdiviziunilor executive ale consiliului raional	Registru elaborat Proces verbal de numire a persoanei responsabile Numărul de cadouri înregistrate
4.1.2. Monitorizarea activității Comisiei de evaluare și evidență a cadourilor	2016-2020	-	Comisiile consultative ale consiliului raional	Proces verbal de constituire a Comisiei
4.1.3. Publicarea anuală a listei cadourilor și beneficiarilor acestora pe pagina web a consiliului	2016-2020	-	Şefii subdiviziunilor executive ale consiliului raional Administratorul site-ului consiliului raional	Nr. de cadouri publicate Nr. de beneficiari Nr. de accesări pe site
4.1.4. Evidența și examinarea informațiilor cu privire la conflictele de interese declarate	2016-2020	-	Şefii subdiviziunilor executive ale consiliului	Registru elaborat

de către funcționarii publici ai
Consiliului raional Criuleni

	Raional Şef serviciul resurse umane	Nr. de înregistrări introdus în registru
		Nr. de cazuri elucidate și monitorizate
4.1.5.Informarea contra semnătură, la numirea în funcție a noilor angajați, despre posibilitatea de a fi supuși testului de integritate profesională	2016-2020 -	Şefii subdiviziunilor executive ale consiliului raional Şef direcție resurse umane
4.1.6.Evidența informațiilor cu privire la cazurile de influență necorespunzătoare în cadrul Consiliului Raional	2016-2020 -	Şeful serviciului Resurse Umane Şefii subdiviziunilor executive ale consiliului raional
4.1.7.Elaborarea și ținerea la control a Registrului de evidență a cazurilor de influență necorespunzătoare	2016-2020 -	Şeful serviciului Resurse Umane Şefii subdiviziunilor executive ale consiliului raional
4.1.8.Instituirea/asigurarea funcționării liniielor telefonice anticorupție. Promovarea liniei telefonice anticorupție între cetățeni. Elaborarea pliantului și posterului. Desiminarea acestora în locurile publice.	2016 1000 MDL anual 4000 lei din surse externe	Președintele raionului, CDC Gradul mărit de informare a populației despre funcționarea liniei telefonice Nr. de apeluri înregistrate Nr. de cazuri investigate

Obiectiv specific 4.2: Sporirea capacitateilor de comunicare și transparență a Consiliului Raional Criuleni

Activități	Termen de realizare	Cost estimativ	Responsabil	Indicatori de performanță
4.2.1.Consolidarea transparentei în administrația publică locală prin plasarea informațiilor pe paginile web, și a bazelor de date etc.	2016-2020	-	Administratorul site-ului Şefii Subdiviziunilor executive ale CR	Nr de publicații Nr. de accesări
4.2.2.Promovarea dreptului de acces la informație prin stabilirea și consolidarea parteneriatelor cu media și cu societatea civilă. (Postere, pliante)	2016-2020	5000 lei din surse externe	Vicepreședintii raionului Şefii Subdiviziunilor executive ale consiliului raional, CDC	Nr. de parteneriate stabilite Nr. de proiecte realizate în parteneriat
4.2.3.Elaborarea chestionarului de evaluare a calității serviciilor prestate de către subdiviziunile consiliului raional	Mai-Iunie 2016	2800 lei din surse externe	Specialist relații cu publicul CDC	Chestionarul elaborat
4.2.4.Instalarea unei boxe pentru reclamații/multumiri, chestionare pentru cetățeni, inclusiv elaborarea chestionarului unic pentru Subdiviziunile Executive ale CR.	2016 - 2020	-	Specialist relații cu publicul	Număr boxe instalate Registru evidență elaborat Număr reclamații și multumiri receptionate Număr plângeri de corupție receptionate Număr funcționari penalizați Numărul de chestionare complete

4.2.5.Pronovarea imaginii funcționarilor publici – cetățean. „Scaunul fierbinte” – întrebări, răspunsuri – funcționarul public pentru toți doritorii inclusiv tinerii din raion. (3 pe an)	2016 - 2020	6000 lei/din surse externe	Specialist relații cu publicul, CDC, UNIT.	Data ușilor deschise stabilită
				Număr întâlniri cu cetățenii efectuate
				Număr plante tipărite

Număr anunțuri afișate

5. Implementare și monitorizare

5.1. Cadrul instituțional

Succesul realizării Planului strategic local de tratare și prevenire a riscurilor de corupție Consiliului raional Criuleni depinde, în mare măsură, de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acesteia, de prezența unei coaliții închegăte în societate. În procesul realizării Planului local vor fi implicați mai mulți actori, fiecare urmând un scop personal, îndeplinind rolul de implementator al acțiunilor planificate. Aceștia sunt :

1. Administrația publică locală (Consiliul raional)
2. Locuitorii raionului
3. Societatea civilă
4. Agentii economici
5. Structuri externe (Guvernul, Cancelaria de Stat, Organizațiile internaționale).

Implementarea Planului local de tratare și prevenire a riscurilor de corupție va fi divizată convențional în 3 etape:

- Adoptarea Planului Strategic;
- Implementarea Planului Strategic;
- Monitorizarea Planului Strategic.

Adoptarea Planului local. La această etapă Planul Strategic va fi supus dezbatelor în cadrul Consiliului Raional. După dezbatere și ajustarea propunerilor și recomandărilor făcute, Planului Strategic va fi înaintat Consiliului Raional spre aprobat. După aprobatarea planului, Consiliul Raional va coordona elaborarea planurilor de acțiuni trimestriale și anuale privind realizarea Planului strategic în conformitate cu Planul strategic de acțiuni.

Implementarea Planului local se va efectua prin realizarea acțiunilor, activităților, măsurilor și proiectelor concrete de implementare. Pentru fiecare acțiune, proiect vor fi stabilite obiective, planul activităților necesare, perioada de desfășurare

(dunăta), responsabili și parteneri care vor realiza proiectul. De asemenea, vor fi identificate și asigurate sursele de finanțare a proiectelor propuse spre implementare.

Monitorizarea Planului local. În perioada de implementare responsabilii de realizarea planului de acțiuni vor raporta îndeplinirea activităților, proiectelor și atingerea obiectivelor specifice grupului de lucru. **Comisia specială** pentru monitorizarea procesului de implementare a Planului Strategic va fi desemnată de către Consiliul Raional Criuleni. Monitorizarea proiectelor, acțiunilor și strategiilor se va efectua prin intermediul Indicatorilor de implementare stabiliți. În cazul în care se vor identifica devieri de la Planul de acțiuni se vor iniția măsuri de corectare sau ajustare a acestui plan.

Cadrul instituțional. Structura și persoana responsabilă de implementare prezentului Plan va fi stabilită prin decizie a Consiliului raional – se recomandă delegarea funcției de coordonare și control a implementării Planului unui din vicepreședintii raionului. În afara structurii/persoanei responsabile cadrul instituțional al implementării și monitorizării Prezentului Plan va mai include:

1. **Comisia specială a Consiliului raional** pentru monitorizarea procesului de implementare a Planului local constituită din membri desemnați de către Consiliul Raional Criuleni.
2. **Responsabili de implementarea acțiunilor/proiectelor.**

Monitorizarea implementării proiectelor, acțiunilor și strategiilor se va efectua prin intermediu **Indicatorilor de performanță** stabiliți în Planul de acțiuni. În cazul în care se vor identifica devieri de la Planul de acțiuni se vor iniția măsuri de corectare sau ajustare a acestui plan.

Anual, Consiliul Raional va evalua și va actualiza Planul Local. În cazul apariției unor noi necesități sau realizări unor proiecte, Planul de acțiuni va fi modificat. În asemenea caz, planul de acțiuni va fi corectat și ajustat la schimbările survenite.

Rapoartele intermediare și finale de implementare a acțiunilor și proiectelor sunt instrumentele principale de monitorizare și evaluare. Trimestrial, responsabilii de implementare vor prezenta Comisiei speciale rapoarte intermediare privind implementarea proiectelor și/sau acțiunilor grupului de lucru. La sfârșitul perioadei de implementare a proiectelor responsabili de monitorizare vor prezenta rapoarte finale. Implementarea proiectelor finanțate din surse externe vor fi supuse monitorizării și evaluării și de către instituțiile abilitate în conformitate cu contractele de finanțare încheiate. Comisia specială condusă de persoana responsabilă de implementare Planului va raporta Consiliului raional despre progresul realizării Planului.

În procedura de monitorizare și evaluare se vor aplica prevederile Metodologiei de monitorizare și de evaluare a implementării, prevăzută de Anexa 2 a Strategiei naționale anticorupție pe anii 2011-2015 aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 154 din 21.07.2011.

5.2. Riscuri și impiedimete de implementare
 Realizarea efectivă a acțiunilor propuse în Planul local poate fi împiedicată de prezența unui sau mai multe riscuri și impiedimete. Riscurile și impiedimetele aferente implementării Planului local pot fi divizate în două categorii: (1) interne și (2) externe.

Tabel 4. Riscurile și impiedimetele implementării Planului Strategic Local

Riscuri și impiedimete interne	Domeniu	Descriere
<i>Managementul implementării planului</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Conflictul de interes privind implementarea Planului Strategic Local • Lipsa experienței în domeniul managementului implementării • Lipsa experienței de elaborare, promovare și gestionare a proiectelor de dezvoltare • Executarea formală a activităților proiectului • Prevalarea intereselor personale • Resurse financiare limitate • Lipsa capacitatea de atragere a investițiilor • Neestimarea corectă a timpului și a posibilităților Așteptări nerealiste privind beneficiile • Slaba comunicare în implementarea strategiei. 	
<i>Parteneriat</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa conlucrării autorităților publice locale cu sectorul de afaceri și comunitatea • Indiferența și neimplicarea populației în susținerea activităților 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa structurilor societății civile. • Resurse limitate pentru acordarea asistenței sociale • Pauperizarea continuă a populației • Imigrarea forței de muncă.
<i>Social</i>		
<i>Riscuri și impedimente externe</i>		
	<i>Cadrul politico-juridic</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Instabilitatea cursului politic ▪ Influența politică ▪ Contradicția și instabilitatea legislației în vigoare ▪ Cadrul legal care suprimă autonomia locală.
	<i>Relații cu partenerii externi</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lipsa conlucrării cu autoritățile publice locale și centrale ▪ Diminuarea asistenței prin programele de finanțare externă ▪ Micșorarea cuantumul transferurilor de la bugetul de stat.

6. Anexe

1. Arborele problemei: **Procedurile de achiziții publice au un grad sporit de vulnerabilitate la corupție ceea ce are impact negativ asupra bunăstării populației din r. Criuleni**
2. Arborele problemei: **Vulnerabilitate la corupție la accordarea serviciilor de recuperare a sănătății, ortopedico-protetice, balneo-sanatoriale**
3. Arborele problemei: **Nivel înalt de vulnerabilitate la corupție în managementul resurselor umane**

AE nu sunt satisfăcuți

Realizarea diferă de contract

Mărirea prețurilor pe piață (legat de devalorizarea valutei) în perioada executării contractului

Procedurile de achiziții publice au un grad sporit de vulnerabilitate la corupție ceea ce are impact negativ asupra bunăstării populației din r. Criuleni

Înexistă transparență

Achiziții de valoare mică oferă posibilitatea de a mări prețurile deoarece nu sunt analizate detaliat ofertele

În acordul de achiziții nu este publicat

În comisia de evaluare a ofertelor nu participă reprezentanții societății civile și mass media

AE nu vor se参与 din cauza procedurii complicate (sau cred că este complicat)

Evaluarea și planificarea lucrărilor nu este profundă ceea ce duce la mărirea volumului de lucru

Există înțelegeri dintre APL și AE în mărirea volumului lucrărilor

Prețul deseori este luat ca criteriu priorității, dar alte criterii pot să nu fie analizate

Nu se analizează profund conflicte de interese

Nu se verifică permanent legăturile dintre agentii economici

Nu este solicitat de la funcționar verificarea datelor agentului economic, sau nu sunt clare procedurile de verificare

Reprezentanții IF nu participă în grupul de lucru

Agentii economici au înțelegere ascunsă în procesul de licitație

**Reducerea nivelului de calitate a vieții
a persoanelor social -vulnerabile**

Favorizarea doar unui segment din
această categorie

Scaderea calității serviciilor

Acordarea nejustificată a serviciilor
pentru unele persoane

Carențe în prestarea serviciilor

Diminuarea încrederii în sistemul de
servicii a asistenței sociale

**Vulnerabilitate la corupție la acordarea serviciilor de recuperare a sănătății,
ortopedico-protectice, balneo-sanatoriale**

Mecanismul inefficient de
monitorizare a procesului
de prestare a serviciilor

Neinformarea adecvată a
persoanelor
social- vulnerabile

Iresponsabilitatea
personalului angajat

Indiferența unor persoane
social -vulnerabile pentru
cunoașterea propriei
drepturi și procesului de
informare

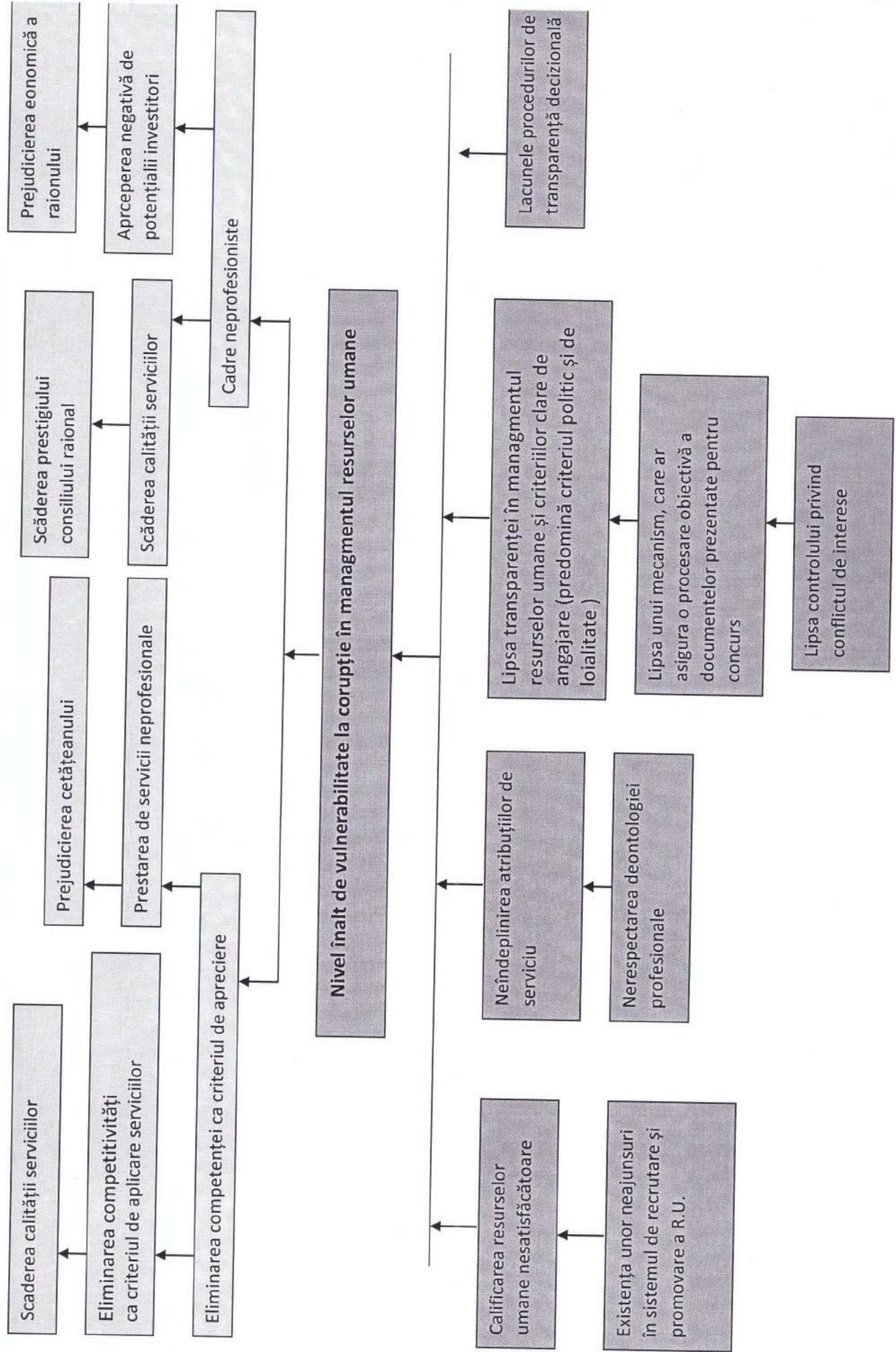
Lipsa transparentei
în procesul de repartizare a
foilor balneo- sanatoriale

Lipsa bazei de date a foilor
repartizate și a
oportunităților de accesare
acestor servicii de către
persoane cointereseate

Volumul mare de lucru,
numărul mare de solicitări

Lipsa cadrelor calificate în domeniul,
fluctuația de cadre

Neeficiența serviciilor acordate



Anexa 4. Tabel de monitorizare

Tabelul
de monitorizare a îndeplinirii activităților din planurile locale anticoruptie și de integritate a API

PLAN DE MONITORIZARE ȘI RAPORTARE A IMPLEMENTĂRII ACȚIUNILOR PREVĂZUTE ÎN PLANUL DE ACȚIUNI ANTICORUPȚIE 2016-2020